

Bemærkninger til lovforslaget

A. Almindelige bemærkninger

Lovforslaget (nr. 79.) blev fremsat den 15. november 1990 jf. Folketingstidende 1990-91 1. samling sp. 1954-55. Lovforslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet, inden der blev udskrevet folketingsvalg.

1. Lovforslagets baggrund

Videnindholdet i de dansk producerede varer og i dansk produktionsteknologi er generelt set for lavt. For at forbedre dette forhold er det nødvendigt at udvikle produkter, der i kraft af originalitet og kvalitet kan sælges til højere priser. En sådan udvikling bygger i høj grad på grundlæggende forsknings- og udviklingsindsats af internationalt tilsnit. Evnen til at udvikle nye produkter på basis af forskningsresultater og til at anvende ny teknologi i produktionen er en vigtig konkurrencefaktor.

Som andre industrilande må Danmark satse strategisk på områder, hvor indsatsen kan føre til forbedring eller bevarelse af dansk erhvervslivs internationale konkurrenceevne.

Sikring og videreudvikling af internationalt samarbejde er en højt prioriteret opgave i dansk forsknings- og erhvervspolitik. Aktiv deltagelse i det internationale samarbejde giver den hurtigste adgang til viden og resultater, som Danmark ikke selv kan finansiere eller på grund af Danmarks beskedne størrelse ikke har det nødvendige potentiale af forskere til at kunne frembringe.

Danmark er afhængig af en effektiv international udveksling af viden, for at kvaliteten i forsknings- og udviklingsindsatsen, forskeruddannelsen og uddannelserne generelt kan bevares og udbygges. Det personorienterede samarbejde er ofte grundlag og forudsætning for internationalisering af forskningen. Det er lige så vigtigt, at indsatsen for at tiltrække udenlandske forskere til danske virksomheder og offentlige forskningsmiljøer intensiveres, som at danske forskere får mulighed for at opholde sig i udlandet i længere perioder.

Samarbejde inden for forskning og udvikling på tværs af landegrænserne er i særdeleshed vigtigt for mindre, og ofte nationalt orienterede virksomheder.

Internationalt samarbejde kan her medvirke til deres teknologiske udvikling og forbedring af deres internationale konkurrenceevne.

En forøgelse af antallet af fremtrædende, internationale forskere i Danmark, der medvirker i forskningsprojekter af grundlæggende strategisk betydning i danske virksomheder eller ved offentlige forskningsinstitutioner, vil give større kontakt til udlandet. Igennem de derved etablerede kontakter vil danske forskeres muligheder for ophold i udenlandske virksomheder og ved udenlandske forskningsinstitutioner forbedres, og dermed lettes adgangen til hjemtagning af de nyeste forsknings- og udviklingsresultater til Danmark.

En forøgelse af antallet af fremtrædende internationale forskeres deltagelse i danske virksomheders eller offentlige forskningsinstitutioners forsknings- og udviklingsopgaver er betinget af, at vilkårene for disses ophold og virke i Danmark forbedres.

2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås, at ordningen som forsøg skal være tidsbegrænset til 3 år.

Der er afsat en tilsagnsramme på 15 mio. kr. til ordningen i finansåret 1991 og 20 mio. kr. i hvert af finansårene 1992 og 1993. Der må forudses en indkørringsperiode for nyrekruttering efter ordningen i 1991.

Lovforslaget er baseret på, at de statslige forskningsråd skal behandle ansøgningerne, der er omfattet af ordningen. Der vil derfor blive tale om et merarbejde for disse råd. Den forudsatte høringsprocedure for forskere, der er ansat i en virksomhed, kan ligeledes føre til et vist merarbejde i Industriministeriet.

B. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

I finansårene 1991, 1992 og 1993 gennemføres en forsøgsordning, hvor der inden for de årlige bevillinger på finansloven til forskning ydes tilskud til udenlandske forskere, der er tilknyttet forskningsprojekter